

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/110/2018
Identifikačné číslo spisu: 2115213198
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2115213198.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lalíka a členiek senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a Mgr. Kataríny Beniačovej v spore žalobcov 1/ C. Š., bývajúcej v P., I. J. XXXX/XXB, a 2/ O. Š., bývajúceho v P., I. J. XXXX/XXB, zastúpených advokátskou kanceláriou JUDr. Michal Krutek, s. r. o., so sídlom v Trnave, Hlavná 11, IČO: 47 254 581, proti žalovanému obci Brestovany, so sídlom v Brestovanoch, J. Nižňanského 6, IČO: 00 312 312, o zaplatenie 21 652,68 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 26 C 129/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. februára 2018 sp. zn. 23 Co 2/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava rozsudkom z 22. augusta 2016 č. k. 26 C 129/2015-170 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 21 652,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21 652,68 eur od 19. mája 2015 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 100,- eur, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania. Dospel k záveru, že žalobcom ako bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v ochrannom pásme 50 m od hranice pozemku pohrebiska, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy, patrí nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku v zmysle § 15 ods. 8 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve, a to vo výške rozdielu medzi ich všeobecnou cenou ako stavebných pozemkov a všeobecnou cenou ako pozemkov, na ktorých nie je možné stavať, ktorú žalobcovia v konaní preukázali súkromným znaleckým posudkom. Žalovaný ako zriaďovateľ pohrebiska základ nároku žalobcov nerozporoval, avšak tvrdil, že výška náhrady stanovená súkromným znaleckým posudkom je nadhodnotená vzhľadom ku kúpnej cene, za ktorú žalobcovia predmetné pozemky nadobudli v roku 2007 a 2008 a výšku ktorej považoval za primeranú pre určenie výšky náhrady za obmedzenie užívania týchto pozemkov.

2. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. februára 2018 sp. zn. 23 Co 2/2017

napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalobcom 1/ a 2/ priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Pokiaľ žalovaný spochybňoval primeranosť výšky uplatňovanej náhrady a považoval ju za v rozpore s dobrými mravmi, bolo jeho procesnou povinnosťou preukázať ním tvrdenú výšku, ktorú považuje za primeranú. Žalovaný v konaní tvrdenú primeranú výšku náhrady žiadnym dôkazom nepreukázal ani nesúhlasil s vykonaním znaleckého dokazovania zameraného na jej zistenie, preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil predložený súkromný znalecký posudok v prospech žalobcov a správne konštatoval, že výkon práva žalobcov uplatnený v súlade s právnymi predpismi nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Namietal, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď pri určovaní výšky náhrady za obmedzenie užívania pozemkov žalobcov nezohľadnil preukázané ohrozenie zabezpečenia verejného záujmu, ktoré vyplýva z jeho postavenia, zákonom uložených povinností a úloh a finančnej kondície, a túto náhradu nemoderoval na primeranú a preňho únosnú výšku. Ďalej odvolaciemu súdu vytýkal, že sa nezaoberal intertemporálnymi ustanoveniami zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebniectve. Podľa jeho názoru zákaz povoľovať a umiestňovať budovy v ochrannom pásme pohrebiska sa nevzťahuje na pohrebiská zriadené pred účinnosťou tohto zákona o pohrebniectve (tak ako to bolo aj za účinnosti predošlej úpravy podľa zákona č. 470/2005 Z.z. o pohrebniectve), z čoho vyplýva, že právo žalobcov užívať predmetné pozemky, vrátane práva uskutočňovať stavby, nebolo žiadnym spôsobom obmedzené, a teda uvedený nárok na náhradu im vôbec nepatrí. Napokon nastolil otázku, či po zaplatení priznanej náhrady žalobcom sa stane vlastníkom predmetných pozemkov žalovaný alebo nimi naďalej zostanú žalobcovia. V prípade, že vlastníkom naďalej zostanú žalobcovia, rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií pokladá za extrémne nespravodlivé, pretože ak by bolo potrebné rozšíriť pohrebisko, predmetné pozemky by musel získať len kúpou, čím sa žalobcom vytvorila neprimeraná výhoda spočívajúca v tom, že z tých istých pozemkov môžu profitovať dva razy. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vo veci sám rozhodol.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedli, že práve konaním žalovaného im nebolo umožnené právo realizovať stavbu na predmetných pozemkoch, preto rozhodnutie odvolacieho súdu pokladajú za vecne správne a dovolacie námietky žalovaného za neopodstatnené. Navrhli, aby dovolací súd jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), za ktorú koná jej zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba zamietnuť (§ 448 C.s.p.).

6. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

8. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej

rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

9. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z toho, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď sa nezaoberal otázkou týkajúcou sa intertemporálnych ustanovení zákona o pohrebniectve, v zmysle ktorých sa podľa jeho názoru zákaz povoľovať a umiestňovať budovy v ochrannom pásme pohrebiska nevzťahuje na pohrebiská zriadené pred účinnosťou tohto zákona, čo je aj prípad prejednávanej veci. Právo žalobcov užívať svoje pozemky, vrátane práva uskutočňovať stavby, teda nebolo žiadnym spôsobom obmedzené, a preto uvedený nárok na náhradu im vôbec nepatrí.

10. Z obsahu spisu v prejednávanej veci ale vyplýva (napr. stanovisko obce z 9. júna 2016), že žalovaný ako zriaďovateľ pohrebiska v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybňoval, že predmetné pozemky žalobcov nemožno zastavať, preto žalobcovia ako vlastníci pozemku v ochrannom pásme pohrebiska majú nárok na primeranú náhradu za obmedzenie využitia ich pozemku; rozporoval však jej uplatňovanú výšku, keď bol ochotný vrátiť kúpnu cenu oproti vráteniu predmetného pozemku, s čím žalobcovia nesúhlasili. Keďže však iným spôsobom ním tvrdenú primeranú výšku tejto náhrady nepreukázal, súd prvej inštancie vzal za základ jej určenia znalecký posudok č. 241/2014 vypracovaný znalcom W. S. V., ktorý bol v konaní predložený ako jediný dôkaz zameraný na jej zistenie a ktorý akceptoval vo svojom rozhodnutí aj okresný súd. Žalovaný proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie, v ktorom vytýkal a zdôvodňoval, že výška náhrady uvedená v tomto znaleckom posudku a prevzatá okresným súdom do napadnutého rozsudku je nadhodnotená, ale túto skutočnosť, ktorú tvrdí, žiadnym dôkazom nepreukázal; spornosť základu nároku žalobcov na primeranú náhradu tiež nenamietal. Odvolací súd, ktorý bol v zmysle § 380 C.s.p. viazaný odvolacími dôvodmi, preto nemal možnosť zaoberať sa touto v dovolaní žalovaného uvedenou nesprávnosťou, a teda ani nemal dôvod v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujať k tejto námietke svoje stanovisko.

11. Dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu - žalovaný - nevyužila svoje právo nielen namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania, ale najmä tvrdiť a hlavne dokázať, že domnienka o výške náhrady preukázaná žalobcami neplatí; v takom prípade neúspešná strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla (a mala), predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť ex officio v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť; a o to viac sa jej preskúmania žalovaný nemohol úspešne domáhať v dovolacom konaní.

12. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (4 Cdo 40/2019).

13. Uvedené úvahy sú aktuálne aj v prejednávanej veci. Pokiaľ žalovaný v základnom konaní nepovažoval za sporný základ nároku žalobcov na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku v ochrannej zóne pohrebiska, tým explicitne potvrdil, že základ ich nároku je daný, a túto skutočnosť prvýkrát spochybnil až v dovolaní, hoci tak mohol a mal urobiť už v konaní pred okresným a krajským súdom, táto jeho dovolacia námietka nesprávneho posúdenia veci nemôže založiť prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

14. Dovolateľ v dovolaní ďalej namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci aj v tom, že odvolací súd pri určovaní výšky náhrady za obmedzenie užívania pozemkov žalobcov nezohľadnil to, že obec jej vyplatením ohrozí zabezpečenie rôznych povinností verejného záujmu, ktoré vyplývajú z jeho postavenia, či rôznych zákonov, preto mal túto náhradu moderovať (znižiť) na primeranú a preňho únosnú výšku.

15. Súd prvej inštancie túto okolnosť na strane žalovaného nepovažoval za právne významnú pre určenie výšky primeranej náhrady za obmedzenie užívania pozemku a žalobcom ju priznal v konaní preukázanej výške rozdielu medzi hodnotou všeobecnej ceny predmetného pozemku žalobcov ako stavebného pozemku a hodnotou všeobecnej ceny pozemku, na ktorom nie je možné stavať. S týmto názorom sa stotožnil aj odvolací súd a uvedenú námietku žalovaného vyhodnotil ako nepodstatnú, ktorá nie je spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a tento potvrdil.

16. Vychádzajúc z týchto záverov nižších súdov má dovolací súd za to, že výška náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva v prípade zavedenia ochranného pásma cintorína, by mala byť zásadne totožná s rozdielom medzi hodnotou stavebného pozemku a hodnotou pozemku, na ktorom sa stavať nedá.

17. Dovolateľom nastolená ďalšia právna otázka, či náhradu v zmysle § 15 ods. 8 zákona o pohrebníctve možno primerane znížiť (moderovať) s ohľadom na povinnosť zriaďovateľa pohrebiska presadzovať a chrániť verejný záujem, s ktorým sú spojené finančné výdavky, bola tiež otázkou rozhodujúcou pre meritórne posúdenie veci a v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nevyriešenou, preto je dovolanie žalovaného v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. prípustné.

18. Podľa § 15 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pohrebníctve“) ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

19. Podľa § 15 ods. 8 zákona o pohrebníctve vlastníč pozemku v ochrannom pásme má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochrannom pásme a náhrady za obmedzenie užívania pozemku v ochrannom pásme uhrádza zriaďovateľ pohrebiska; ak sa vlastníč pozemku v ochrannom pásme a zriaďovateľ pohrebiska o výške náhrady nedohodnú, rozhodne o nej súd.

20. Zákonodarca na základe citovaných ustanovení vymedzil ochranné pásmo v okruhu 50 m od hranice pozemku pohrebiska a určil, že na pozemkoch, ktoré sa v ňom nachádzajú, sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy, s výnimkou budov poskytujúcich služby súvisiace s pohrebníctvom. Ako vyplýva z dôvodovej správy k týmto ustanoveniam, takéto využitie ochranného pásma je účelové a nepribližuje obytnú zónu k hrobovým miestam, ktoré musia zostať s dostatočným odstupom. Na základe uvedeného teda zo zákona vznikla nová povinnosť, ktorá zaťažila vlastníkov týchto pozemkov, a to povinnosť zdržať sa výkonu práva zriadiť na nich stavbu.

21. Právo vlastníka zriadiť na pozemku stavbu je ale limitované stavebnoprávnymi predpismi a závisí tiež od klasifikácie konkrétneho pozemku. Pokiaľ pozemok vlastníka, ktorý sa nachádza v ochrannom pásme, je v katastri zapísaný ako pozemok takého druhu, na ktorom predpisy stavebného práva umožňujú povoliť a umiestniť stavbu a v nadväznosti na to tak vlastníkovi realizovať právo stavby na

ňom, uvedenou zákonnou úpravou (zákazom) sa užívacie právo vlastníka k tomuto pozemku preukázateľne obmedzilo, jeho hodnota klesla a vlastníkovi tak vznikla istá forma hospodárskej ujmy. Účelom ustanovenia § 15 ods. 8 zákona o pohrebniectve je túto ujmu vlastníkovi reparovať, zmierniť, a to poskytnutím primeranej náhrady za uvedené obmedzenie využitia pozemku v ochrannom pásme, ktorú je zriaďovateľ pohrebiska - ak sa s vlastníkom nedohodne na jej reparácii inou formou (napr. zámenou pozemkov a pod.) - povinný vlastníkovi uhradiť v peniazoch. V prípade, že sa zriaďovateľ pohrebiska a vlastník pozemku na jej výške nedohodnú, rozhodne o nej súd.

22. Právo vlastniť majetok, vrátane práva užívať ho spôsobom neodporujúcim všeobecným záujmom chráneným zákonom alebo na ujmu práv iných, patrí medzi ústavou garantované základné práva a slobody a každé jeho obmedzenie je možné len vo verejnom záujme, na základe zákona, pre stanovený cieľ a za primeranú náhradu (porov. čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka). To znamená, že vlastník má za každých okolností právo na náhradu ujmy, ktorá mu obmedzením jeho vlastníckeho práva vznikla, a to v zodpovedajúcej výške (výške primeranej jeho obmedzeniu), ktorú so zreteľom na uvedené, podľa názoru dovolacieho súdu, nie je možné moderovať (znižiť), lebo nejde o nárok na náhradu škody, a preto sa neuplatní zásada vyplývajúca z ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka. V danom prípade výška tejto náhrady sa môže odvíjať len od rozsahu hospodárskej ujmy, ktorú vlastník utrpel tým, že na jeho pozemku viazne záhada obmedzujúca jeho užívacie právo v tom, že na ňom nemôže realizovať právo stavby, a nie od ďalších okolností na strane povinného (zriaďovateľa pohrebiska). V takom prípade by náhrada závisela od individuálnych a pre vlastníka neistých skutočností a mohlo by sa stať, že kvôli nepriaznivej finančnej kondícii (situácii) zriaďovateľa pohrebiska, by dotknutý vlastník pozemku nemusel dostať žiadnu náhradu resp. náhradu zanedbateľnú (nezodpovedajúcu) k zásahu do jeho základného práva vlastniť majetok vo všetkých jeho oprávneniach, čím by zároveň bol porušený aj ďalší ústavný princíp, a to princíp právnej istoty, či legitímneho očakávania a že vlastnícke právo všetkých vlastníkov v danej obci má rovnakú právnu ochranu.

23. Pri kolízii práva vlastníka pozemku na náhradu za obmedzenie užívania jeho pozemku, a teda práva na rovnakú právnu ochranu svojho vlastníckeho práva, a záujmu zriaďovateľa pohrebiska na finančné zabezpečenie povinností uložených mu zákonom a aktivít vo verejnom záujme, ktoré by mohli byť výplatom tejto náhrady vlastníkovi ohrozené, je podľa názoru dovolacieho súdu hodnotnejší záujem vlastníka, ktorý musí dostať prednosť pred s touto ochranou nesúvisiacimi povinnosťami obce. Pripustením moderácie tejto náhrady by došlo aj k odchýleniu sa od znenia citovaných ustanovení, ktoré súdom nepriznávajú možnosť túto náhradu primerane znížiť, a tiež by sa poprel jej účel a význam; takýto výklad a jej aplikáciu preto nemožno považovať za ústavne konformnú. Z toho vyplýva, že pre rozhodnutie o výške primeranej náhrady za obmedzenie užívania pozemku v ochrannom pásme pohrebiska v zmysle § 15 ods. 8 zákona o pohrebniectve ako náhrady za zásah do ústavou garantovaného subjektívneho práva vlastniť majetok, dovolateľom namietané okolnosti týkajúce sa pomerov zriaďovateľa pohrebiska nie sú právne významné a súd zákonným spôsobom zistenú jej výšku (t. j. na základe vykonaných dôkazov v súdnom sporovom konaní) nemôže moderovať (znižiť).

24. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné poznamenať, že spor o výšku primeranej náhrady v zmysle § 15 ods. 8 zákona o pohrebniectve je kontradiktórnym súdnym konaním ovládaným zásadou prejednávajúcou, či zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (právo patrí bdelym), v ktorom platí, že strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť ich dôkazmi (čl. 8 C.s.p.). Pokiaľ jedna strana tvrdí a preukazuje výšku náhrady, ktorú druhá strana pokladá za neprimeranú, je jej procesnou povinnosťou tieto tvrdenia účinne poprieť a o predmetných skutkových okolnostiach uviesť vlastné tvrdenia a tieto preukázať. Súd môže skutkový stav zisťovať a na jeho základe robiť právne závery len z dôkazov, ktoré mu strany predložili. Inak povedané, skutkový stav je súdom zisťovaný v rozsahu účastníkmi tvrdenom, za pomoci dôkazov účastníkmi označených (navrhnutých). V tomto zmysle platí *idem est non esse aut non probari* (čo nie je dokázané, je to isté, akoby nebolo).

25. V prípade, že jedna strana svoje tvrdenia nepreukáže, tak ako sa to stalo v prejednávanej veci, kde

žalovaný žiadnym dôkazom nepreukázal ním tvrdenú a súdom priznanú neprímeranú výšku náhrady a nesúhlasil s vykonaním dokazovania zameraného na jej zistenie, znamená to, že neunesol dôkazné bremeno, čo má preňho procesný následok v podobe straty (neúspechu) sporu.

26. Pokiaľ žalovaný v dovolaní nastolil otázku, či po zapltení priznanej náhrady žalobcom sa stane vlastníkom predmetných pozemkov žalovaný alebo nimi naďalej zostanú žalobcovia, ani táto otázka nemôže byť relevantná pre prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p., lebo s predmetom sporu nesúvisí a jej vyriešenie nemôže mať vplyv na meritórne rozhodnutie. Podľa názoru dovolacieho súdu plnenie v zmysle § 15 ods. 8 zákona o pohrebničníctve je náhradou, ktorú zriaďovateľ pohrebiska uhrádza vlastníkovi pozemku nachádzajúcom sa v ochrannom pásme pohrebiska (ak sa nedohodnú na inom spôsobe urovnania) za zákonom stanovené obmedzenie jeho práva užívať tento pozemok, ktoré spočíva v tom, že na ňom nemôže umiestňovať budovy, ktoré neposkytujú služby súvisiace s pohrebničníctvom. Ako už bolo uvedené, účelom tejto náhrady je zmiernenie (reparácia) hospodárskej ujmy zaťaženého vlastníka, ktorá mu vyplýva z toho, že na základe zákona o pohrebničníctve na jeho pozemku v ochrannom pásme pohrebiska viazne povinnosť zdržať sa práva uskutočniť stavbu, ktorá nesúvisí s prevádzkou pohrebiska, pre ktorú svoj pozemok nemôže plnohodnotne užívať. Jej úhradou však vlastník nestráca svoje vlastnícke právo k dotknutému pozemku a ani žiadny právny predpis so zapltením tejto náhrady prechod vlastníckeho práva v prospech zriaďovateľa pohrebiska nespája.

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. bolo prípustné, avšak žalovaný v ňom neopodstatnene vytýka, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.), a preto jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 C.s.p.

28. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 453 ods. 1 C.s.p. Žalobcovia mali v dovolacom konaní plný úspech, preto im proti neúspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.